

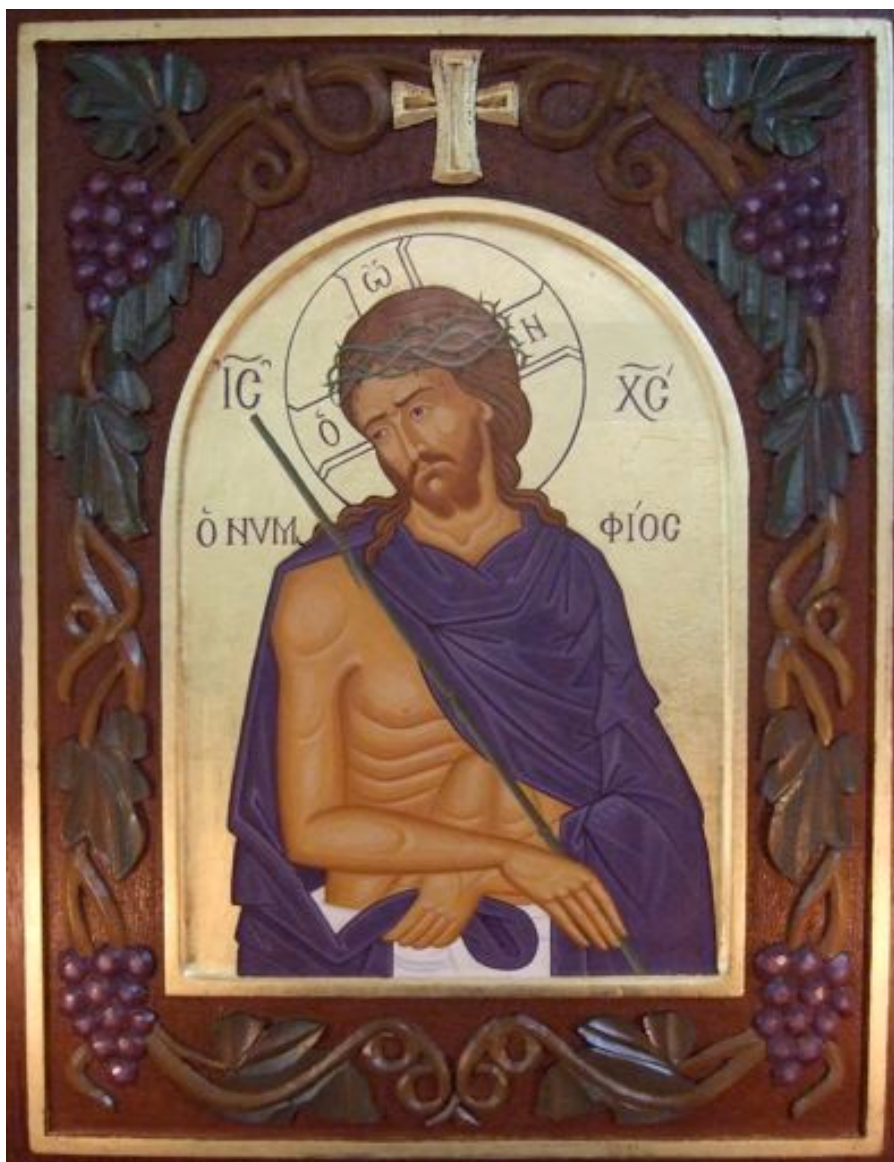
Gratia

Gratia nisi gratis est, non est gratia
"Om nåden inte är gratis, är det ingen nåd"
Augustinus

Kyrkblad – Evangelisk – lutherska bekännelsekyrkan
Kirkeblad – Den Evangelisk lutherske bekjennelseskirke

Nr 2. 2009 årgang.13

"Kristusikon i Den norske Sjømannskirke i London" -Foto: G.A.Hjorthaug

GRATIA

Utgis av:
Den Evangelisk
Lutherske Bekjennelseskirke/
Evangelisk-lutherska bekännelsekyrkan

Ansv.red.Gunnar Edwardsson,
Redaksjonssekretær:
Gunnar Hjorthaug
gunnar.hjorthaug@tele2.no

Kirkestyret:

Asbjørn Hjorthaug, formann/ordf.
Gunnar Edwardsson, sekr./sekr
Jan-Erik Andersson, kasserer/kassör
Tlf: 0431/430165,
Åke Malander.
Nils Svensson.
Kirkestyrets adr: Rugdeveien 3
N-1823 Knapstad. Tlf/fax: 69 92 11 32
Kyrkans sv. bankgironr 5633-5136
Kirkens no.bankkontonr.
1135.10.53102

Menigheter/Församlingar:

S:t Matteus ev luth förs., Uppsala

Kh Åke Malander,
Åkerlänna 40
S-743 71Björklinge,
Tlf/fax 018/356140/356235
ake.malander@telia.com

S:t Johannes ev luth förs., Yxenhult

Kh Gunnar Edwardsson,
Fågelsångsv.14
S-341 31 Ljungby,
Tlf/fax 0372/62952
gedwardsson@telia.com

S:t Andreas ev.luth förs., Skellefteå

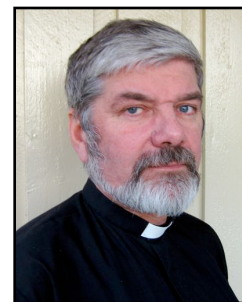
Kh Gunnar Byström,
Fäbodgatan 34, S-931 56 Skellefteå,
Tlf/fax 0910/35008
bystrom@torpet.ac

Den lutherske menighet, Knapstad

Mprest Asbjørn Hjorthaug
Rugdeveien.3 N-1823 Knapstad
Tlf/fax 69 92 11 32
asbj.hjorthaug@c2i.net

Pinse

*Hellig Ånd, o himmel-lue,
kom og tenn mitt hjerte an,
så jeg Jesus klart kan skue
som min Gud og Frelsermann!
Deg å elske, Jesus kjær,
er hva jeg meg ønsker her.
(Lars Bendik Henriksen 1872)*

Det er ikke for ingenting at teksten 2. pinsedag er Joh 3,16 – Den lille Bibel.

«For så høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.» Joh 3,16

Sangverset her tar tak i hva Den Hellige Ånds oppgave er å forkynne Kristus for oss, forklare han for oss slik at jeg kan se Jesus klart og tydelig som min frelser. Dette er pinsens evangelium, på samme måte som det er julens og påskens evangelium. Ja, det er selve evangeliet – det glade budskap. *«Men når han kommer, sannhetens Ånd, skal han veilede dere til den fulle sannhet. For han skal ikke tale ut fra seg selv, men si det han hører, og kunngjøre dere det som skal komme. 14 Han skal forherlige meg, for han skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere.» Joh 16,13-14*

Jesus er tydelig på Den Hellige Ånds oppdrag her i verden. Han skal forherlige Kristus for oss. Dette er fra Jesu avskjedstale. Den hellige Ånd skal gi disiplene full innsikt og klarhet i langfredagens evangelium da Jesus ble vår stedfortreder inn i døden. De får også innsikt i påskedagens evangelium. Gud reiste opp Jesus og fullendte seieren over synden, døden og djevelen. Vi var rettferdiggjort. Det er dette bl.a. Peter forkynner tindrende klart på pinsedagen. Han har sett at det er gjennom ordet og forkynnelsen at troen gis og at det er gjennom dåpens nådemiddel at jeg blir ikledd Kristus. Ved Den Hellige Ånds hjelp ble Kristus forkynt og forklart for folket som hørte på. Paulus skriver til Galaterne at de hadde fått *«den korsfestede Jesus Kristus malt for øynene deres? «Gal 3,1 Den Hellige Ånd har gjennom Ordet Paulus forkynte gjort Jesus levende for galaternes øyne og derigjennom skapt troen i deres hjertener.*

Apostlene ble utrustet til å utføre oppgaven Jesus hadde pålagt dem. Den hellige Ånd kom og var med dem. De fikk en ny forståelse av Guds kjærlighet og at den var for alle folkeslag. De fikk veiledning av Den Hellige Ånd og innsikt i evangeliet slik at de kunne forkynne Kristus.

Dette er ikke en engangshendelse. Den Hellige Ånd arbeider alltid med det målet for øye at Kristus skal bli stor for oss og herliggjøres. Det er Den hellige Ånd som overbeviser et menneske om synd og dom. Det er Den hellige Ånd som overbeviser mennesker om om frelsen i Jesus Kristus. Så der Kristus forkynnes- der forkynnes også Den hellige Ånd.

«Å male Kristus for folk» er og blir vår lille kirkes store oppgave og oppdrag. Det kan bare skje ved Guds ord og Den Hellige Ånd som bor i ordet. God Pinse.

Asbjørn Hjorthaug

Den apostoliska trosbekännelsen

1:artikeln

Jag tror på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare.

Att världen och hela vår tillvaro har kommit till genom en gudomlig skapelseakt är i grunden en allmänmänsklig insikt, en del av den naturliga gudskunskapen. (Tragiskt nog så tenderar den ”moderna” människan att på al-lehanda sätt försöka förtränga denna insikt.) Många olika skapelseberättelser finns, som vill förtälja hur det gick till när världen skapades, men det rör sig egentligen bara om två versioner.

Den ena är människors föreställningar hur en gud eller gudar i urtiden formade världen av det ena eller andra ämnet, ofta efter att i en kamp ha besegrat några kaosmakter eller något urtidsodjur. Sedan kan det ha kommit till andra gudar som tagit över efter skaparguden, ibland efter en maktkamp.

Den andra versionen är Skapar-ens egen uppenbarelse av sitt skapelseverk. *I begynnelsen skapade Gud himlarna och jorden.* Här finns inget urämne, inga kaosmakter, ingen kamp, bara en allsmäktig Skapare, som med sitt ord bjuder det som inte finns att bli till – skapelse ur intet. Och se, det fullbordade skapelseverket var *mycket gott*, en värld i fullkomlig harmoni med sin Skapare.

Skapelseakten är något fullständigt unikt, det finns inga paralleller, därför kan vi aldrig förstå skapelsen, vi är ju själva en del av den och därmed bundna av dess begränsningar.

När man i våra dagar har en förklaringsmodell som går ut på att allt har uppkommit av sig självt och utvecklats genom slumpvisa förändringar, så är själva grundstenen i det teo-ribygget, att allting ska antas ha enbart inomvärldsliga, materiella orsaker. Man får aldrig räkna

Blomsterbed Foto: GAHj.

med en gud eller ett gudomligt handlande som förklaring till ett skeende. Och då förstår vi varför det inte kan råda någon samsyn mellan den troende och ateisten. Första trosartikeln bejakas kategoriskt av den ene och förkastas kategoriskt av den andre.

Skapelsen vittnar om och skänker en viss kunskap om Gud, hans makt och vishet och helighet, och att människan på något sätt är ansvarig inför honom. Detta brukar vi kalla den naturliga gudskunskapen. Men

genom den kan vi aldrig lära oss att Gud är den Treenige Guden, att han är HERREN, Israels Gud, som har fört sitt folk ut ur Egypten och som har talat och undervisat genom Mose och profeterna.

Enbart genom skapelsen kan vi inte lära oss att han, som är den Helige och Rättfärdige Guden som straffar synder och överträdelser, är den Nådige och Barmhärtinge, som är sen till vrede och stor i nåd och sanning, som förlåter överträdelse och synd och skuld, ja, att han så älskade världen att han utgav sin enfödde Son. Men så känner Jesu lärjungar, den kristna kyrkan, sin Gud, ty så har Sonen uppenbarat honom. Därför har kyrkan i sin bekännelse ett ord som gör den första

artikeln specifikt kristen: ”Jag tror på Gud **Fader** allsmäktig ...” Därför kan vi också, såsom vår Herre och Mästare har lärt oss, förtröstansfullt be till Fader vår, som är i himmelen. En sådan rikedom, en sådan glädje och trygghet skänker oss redan första artikeln, om Gud som vår och alltings Skapare och Uppehållare. I honom är det vi lever, rör oss och är till. Inte en blind slump styr våra liv, utan en mild fadershand. **Åke Malander**

Den kristna gudstjänstens PINGST

eller: En vanlig högmässa hemma hos oss i S:T Andreas församling.

Först slår det mig att hela Skapelsen är ett Pingst-under! När Guds Ande svävade över vattnet. När Kristus – Begynnaren stiger fram och skapar: Se 1 Mos. 1:2 och Hebr. 1:2! Tänk när Herren blåste in sin Livs-Ande i människan! (1Mos 2:7 - läs) Du och jag fick LIV - av Livets och Pingstens Ande!

– ”Och Herren Gud formade människan av stoft från jorden, och blåste in livsande i hennes näsa! Så blev människan en levande varelse”.

Ja Pingstens Ande gjorde även nedslag i det s.k. Prot-Evangeliet, där Herren fäller domen över Satan och syndafallets dubbla dödsdom: ”JAG skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan, och mellan din avkomma och hennes.. HAN skall krossa ditt huvud, och du skall bita honom i hälen.” (1Mos 3:15) Här stiger Löftet om Kristus fram: Synda-avlyftaren, Ormtramparen: Adams, Evas och Abels Troshövding! Ty, säger oss Anden, de hade sina namn: ”skrivna i Livets bok, som tillhör det från världens begynnelse slaktade Lammet. Den som har öron må höra.” (Jh.Upp.13:8f)

1. ”Helig, Helig, Helig” – ljuder serafernas tillbedjans och lovsångspredikan där de står inför Herrens tron. Så får barnen och vi andra också höra och i tron se Herrens närvaro och kraft, när Anden uppenbarar vår Gud, i sitt heliga Ord, nedstigen i våra hjärtan: ”..bela jorden är full av hans härlighet!” – Liksom hans gudoms kraft och utstrålning! Ty varje gudstjänst är: till dels en DH Andes nedstigande i GUDAORDETS närvaro – ock hans frikostiga utdelande av alla

Kristi segergåvor, ja en riktig Pingst-gudstjänst!

När vi läst och vandrat genom dagens psaltarpsalm och fått se vår synd, och blivit avlösta, är det DHAnde som ikläder oss Kristus, som Han själv säger om Renhetens och Tröstens Ande: ”Han skall förhärliga mig. Han skall ta av mitt och förkunna för er.” (Jh 16:14)

Hur ofta går Du inte tillrätta med mig, Du Förmaningens Pedagog och GUDSbarns-Lärare, när Du i Epistel efter Epistel tuktar, upplyser och gjuter din glädjeolja in i mitt hjärta! För att inte tala om ditt ljuvliga Evangelium om ”Vittnet i skyn”, min Uppståndne Frälsare, som lyft också mig upp ur min dopgravs död! Jag, en syndare, får vara Din slav, Din medarvinge, Din bror!

Ja, Pingstens Ande är i sanning också Lovsångens och Tacksägelsens Ande!

Fra St.Andreas församlingslokal. GAHj

2.Vi brukar låta några barn vissa gudstjänster inleda med att läsa var sina verser ur G.T:s söndagstext. Liksom med alla tillsammans sjunga Olaus Petri och Martin Luthers trosbekännelse. Orden där är så klara, och barnen är så duktiga, att jag ofta tänker på Matteusordet: ”Av barns och spenabarns mun har Du berett dig lov.”(21:16) - Fader vår

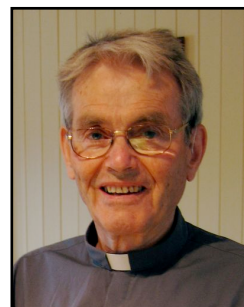
sjunger de med fröjd och glädje, och när vi samlas vid nattvardsringen, brukar föräldrarna likt hönan ’samla sina ungar’

med sig dit. Vid distributionen lägger jag handen på barnets huvud och säger: ’Ditt dops Gud välsigne och bevara dig till evigt liv. Amen’. Petri pingstpredikan, liksom Pauli doptext i Tit. 3, visar ju hur nära Guds Ande hör samman med de små barnen: ”Gör bättring och låt döpa er i Kristi Namn till syndernas förlåtelse. Då skall ni få DH Andes gåva.”/ Apg 2:38)

3.Tänk – i Avlösningens förlåtelsebefallning stiger verkligen DH Ande ner med Kristi Ord: ”De som ni förlåter syndarna, de är förlåtna..” - Ty välsignelsen och kraften är hans, som säger: ”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar, döpa dem i Faderns och Sonens och D Helige Andes, Namn.” –

NAMNET på den Gud, som låter: GUD DH Ande stiga ner med Pingstens under i våra texter – i våra församlingar – och i våra hjärtan, och i sanning väcker lovsång och jubel: ”Tackom och lovom Herren..! Ja, Åra vare Fadern och Sonen och Den Helige Ande, såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara, från evighet till evighet, AMEN. Sjung mitt hjärta, höj din röst, Vidga dig mitt tränga bröst Sjung din smärta ut, din fröjd, Till din Gud i himlens höjd. Kom Guds Ande led mig hem, Bara Du kan, säg mig vem Är min andedräkt, mitt liv. Så, min Brudgum, himlen giv!

Gunnar Z. Byström

Abraham

Abrahams far Tera utvandrede med hela familjen från det kaldeiska Ur längs Eufkrat mot nordväst och slog sig ner i Haran. Abrahams fäder vara avgudadyrkare (Jos 24:2), men Abraham själv höll sig till tron på den ende sanne Guden (se 2 Mos 3:6 och 1 Kon 18:36).

Han var sjuttiofem år när Gud kallade honom från Haran till det land som han ville ge honom, för att genom honom skaffa välsignelse åt alla jordens folk (1 Mos 12:3). Därmed byter Abraham det trygga bofasta livet mot ett liv i tält under ständiga förflyttningar: *"I tron levde han som främling i det utlovade landet"* (Hebr 11:9). Hans färd genom Kanaan utmärks av de altaren han byggde: i Sikem, vid Betel och i Hebron. Bibelns berättelse om Abraham – seder, bruk och namnskick – stämmer väl in på tiden omkring 2000 f Kr, en tid då de städer som omnämns: Haran, Sikem, Betel, Jerusalem och Hebron, alla var bebodda. Vid instiftandet av omskärelsen (1 Mos 17), då Gud upprepar att en son, Isak, skall födas enligt löftet, får Abraham just namnet *Abraham* (far till massor) från att förut hetat *Abram* (hög far).

Hungersnöd tvingade Abraham till Egypten där han påstod att Sara var en syster – en nödlögn som försatte honom i stor fara. Efter återkomsten från Egypten går Abraham och hans brorson Lot skilda vägar. Lot slog sig ner i Sodom. När Lot tas till fånga av krigande kungar från norr, lyckas Abraham med sin skara att överraska fienden och befria honom. Abraham avstår från sin del av krigsbytet men ger tionde till Melkisedek, prästkung åt Gud den Högste i Jerusalem.

Av berättelsen i 1 Mos 14 drar Hebréerbrevet slutsatsen att Melkisedek var större än Abraham och hans ättlingar prästerna, leviterna (Hebr 7:4). Melkisedek förebildar Jesus: *"Du är präst i evighet i likhet med Melkisedek"* (Hebr 7:17) och: *"Herren har svurit en oåterkallelig ed. Du är präst i evighet"* (Hebr 7:21, jfr Psalt 110:4). Jesus blev alltså insatt i sitt prästämbete genom en ed. Hans prästämbete är likt Melkisedeks: det är evigt. Han har inte – likt leviterna – ärvt det från någon (Hebr 7:16) och han får aldrig någon efterträdare (Hebr 7:25).

Abraham tror Guds löfte om att han skall bli far till ett stort folk, och *Gud tillräknar honom det som rättfärdighet* (1 Mos 15:6). Men när efter tio år fortfarande inget har hänt, övertalar Sara Abraham att "hjälpa" Gud att uppfylla sitt löfte genom att få barn med Hagar. Först när Abraham är hundra år föds Isak, löftesson. Mot sedvanerätten, som även finns bevarad i Hammurabis lag (cirka 1700 f Kr) och som förbjuder försäljning av en slavinna som har barn med sin husbonde – men på Guds uppmaning – drev Abraham nu iväg Hagar och Ismael.

Abraham utsattes för ett svårt prov när han befalldes att offra Isak (1 Mos 22). Genom att offra sin egen vilja bestod han provet, och en bock offerades i Isaks ställe. Trogen Guds löfte, var Abraham noga med att ur sin egen släkt välja en hustru åt Isak, som under inga villkor fick utvandra från löftelandet.

Gamla testamentet påminner om löftet till Abraham i till exempel Psalt 105:42-43: *"Han öppnade klippan och vatten flödade och rann som en ström i det torra landet. Ty han tänkte på sitt heliga löfte till Abraham sin tjänare, och han lät sitt folk dra ut med glädje, sina utvalda*

med jubel".

Dessa ord återklingar i Marias lovsång (Luk 1:46-56): *"Han har tagit sig an sin tjänare Israel och tänkt på att visa barmhärtighet mot Abraham och hans barn till evig tid"*.

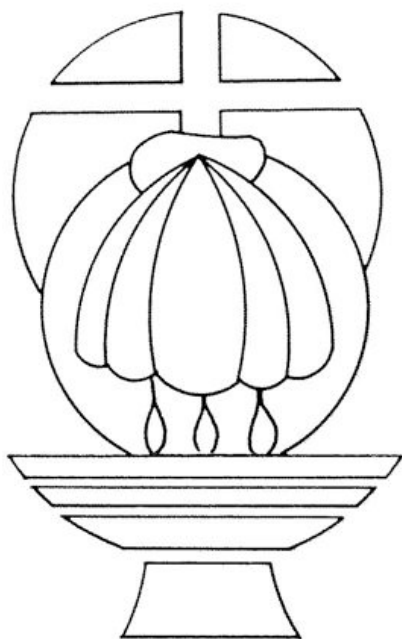
Vilka är Abrahams och hans barn, de som Gud har tänkt på att visa barmhärtighet mot? I Johannes 8:31ff säger Jesus: *"Om ni förblir i mitt ord, skall ni förstå sanningen och sanningen skall göra er fria."* Hans motståndare invänder: *"Vi är Abrahams barn och har aldrig varit någons slavar. Hur kan du säga: Ni skall bli fria"*. Jesus svarar att deras tankar och gärningar strider mot Abrahams tro: alltså är de inte hans barn – inte i andligt avseende. Men vilka är då Abrahams barn? Paulus svar är kort: *"De som håller sig till tron är Abrahams barn"* (Gal 3:7).

Det är alltså *Abrahams tro* på löftet som gäller, dvs den tro som *tillräknas som rättfärdighet* (1 Mos 15:6, Rom 4:4). Den som i gamla förbundet avföll från Abrahams tro och föraktade Guds löften, var inte hans barn fick inte del i rättfärdigheten från Gud – yttre härstamning hjälpte inte. Den som i nya förbundet avfaller från den tro Abraham hade och som föraktar Guds löften, är inte hans barn och får inte heller del i rättfärdigheten från Gud – yttre kyrkotillhörighet hjälper inte. Gud ångrar förvisso inte sina gåvor och sin kallelse (jfr Rom 11:29). Dopets löfte står kvar för den som en gång är döpt. Löftet till Abraham står kvar: i hans släkt – i löftelinjen – som började med Isak inlemmas folk i alla länder, oavsett yttre härstamning.

Mats Eskhult

Luther och Dopet

Det första som Luther i Stora Katekesen om Dopet lägger fram och befäster är att dopet grundar sig på Guds befallning och instiftelse.

Detta är något han gång på gång inskräper i fråga om sakramenten. Det är alltså Guds sakrament, det är Gud som handlar i sakramentet, inte någon människans gärning. Inte heller som baptisterna anser, nämligen att dopet är människans bekännelse inför Gud, dvs ett människans verk åt Gud. Nej här handlar det om Guds verk med människan. Hur kan vi mena det? I dopet gör ju prästen vanligtvis vissa saker; han öser vatten över barnets huvud och säger ”Jag döper dig Fadern, Sonens och den Helige Andes namn.” Varför kan vi säga att det är ett Guds handlande och inte människans, ett Guds verk med människan och inte människans gärning inför Gud? Jo, säger Luther, vi måste gå till vad dopet är grundat på., nämligen bibelordet, där Herren Kristus säger ”Gå förden-

skull ut och gör alla folk till mina lärjungar. Döpande dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn” Och vidare också Mark 16: 16: ”Den som tror och blir döpt han ska bli frälst; men den som inte tror skall bli fördömd”

Att en människa döps i den treenige Gudens namn innebär just detta att den som döper inte gör det i eget namn, utan i någon annans namn, dvs på en annans uppdrag och befallning, och det sker såsom om denne andre själv hade gjort det. Här är Faderns, Sonens och den Helige Andes namn, och varken något helgons eller någon annan människans namn, utan just den Treenige Gudens namn. Alltså är det Guds sakrament, Guds dop och Guds handlande, vare sig det sker genom en from präst eller eljest någon annan. Är det ett dop i den treenige Gudens namn är det ett rätt Guds dop.

Vad är då dopet. I Lilla katekesen lär vi oss ”att dopet inte blott är vatten, utan vatten, helgat genom Guds befallning och förbundet med Guds ord”. Samma sak återkommer här: ”Vattnet som är omslutet av Guds ord och befallning, är ett sannyldigt Guds vatten; inte emedan detta vatten i och för sig självt är ädlare än annat vatten, utan emedan Guds ord och befallning här tillkommer.”

Här citerar också Luther kyrkofadern Augustinus (s. 474) ”Accedat verbum ad elementum et fit sacramentum”. När ordet kommer till elementen eller till det utvärtes tinget, då blir det ett sakrament. Detta citat är ett av de mest brukade Augustinus-citat hos Luther och som han använder både här och i kapitlet om Nattvarden. Och Luther säger också att tar man bort ordet från vattnet då blir det inget annat än vanligt vatten ”som pigan kokar” och ”då kan man kalla det ett ba-

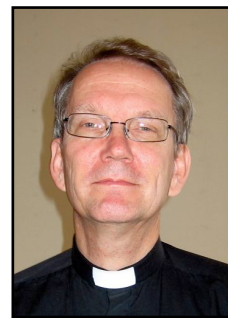
daredop; men emedan ordet är med, såsom Gud har förordnat, så är det ett sakrament och kallas Kristusdop”. (s. 475)

Men man måste också fråga efter, inte bara vad sakramentet är, utan också vartill eller varför det är instiftat och befallt. Svaret säger Luther har vi i bibelordet från Mark 16:16: ”Den som tror och blir döpt han ska bli frälst”

Dopets kraft, frukt och ändamål, säger Luther, är att saliggöra. Man döper ju inte i någon avsikt, för att någon ska bli mäktig eller få världslig ställning utan just för att människan ska bli frälst och salig. Och eftersom det är ett salighetens medel så, säger Luther så måste vi akta det dyrt. Och också lära sig vad det betyder och innebär för en kristen människa. Det är något säger Luther som vi måste öva och lära oss att tänka rätt om. Dvs vad det innebär att jag är döpt?

Innebär det ingenting, då är dopet inte något heller. Är dopet bara ett människoverk, så innebär det heller ingenting för mig, vilka höga tankar jag än har om det. Men är det Guds sakrament och verk, Guds gärning med mig, då innebär det något konkret som jag kan tro och förlita mig på.

”Därför har envar kristen hela sitt liv nog att skaffa med att lära sig förstå dopet och öva denna kunskap. Ty han måste beständigt fara efter att fast tro, vad dopet lovar och giver, nämligen seger över djävulen och döden, syndernas förlåtelse, Guds nåd, Kristus i hans fullhet och den Helige Ande med alla hans gåvor. Korteligen, det är så oändligen stora ting, att om den

svaga naturen betänker det, måste den väl tvivla på om det kunde vara sant. Ty tänk efter: om det fanns en läkare, som satt inne med konsten att rädda människorna från att dö eller att om de dog, låta dem snart åter bli levande igen och sedan leva för evigt, hur skulle inte människorna då låta det både nöja och regna pengar över honom. ja så att ingen för strömmen av rika kunde komma fram till honom. Nu får var och en genom dopet för intet hem till sin egen dörr ett sådant oskattbart läkemedel, som uppslukar döden och bevarar alla människor vid liv.” (Stora katekesen)

När det gäller barndopet poängterar Luther att allt i dopet bygger på Guds ord och befallning var sig vi anser att barnet tror eller ej. Därför också att dopet ger nåd och därför tro åt barnen. ”Abusus non tollit, sed confirmat substantiam” Guld förblir guld även om det bärs av en sköka, säger Luther.

Boten är den andra räddningsplankan, sa Hieronymus (s 482). Dvs när vi fallit från vårt dop måste räddas av boten. Det är rätt ur en synpunkt, men menar Luther, tänker vi på att boten är del av dopet, att dopet inte bara en gång är skett utan vi har att leva i det och återvända till det. Katolska kyrkan erkände att dopet av de små barnen egentligen skedde av ren nåd. När

sedan människan som fallit ur sitt dop skulle räddas, så måste hon räddas av nåd och gärningar. Det som barnet inte behöver och inte kan, det måste den vuxne och medvetne göra.

För Luther var det klart, att lika svårt som det var för det lilla barnet att göra rätt gärningar, lika svårt är det för den vuxne. Därför är det

Sunnerbo 2003 Foto Gunnar A. Hjorthaug

samma nåd i boten som i dopet, samma villkorslösa frälsning för Kristi skull, i avlösning, i dopet och i nattvarden.

Han slutar i Stora katekesen med att säga:

”Fördenskull bliver dopet alltjämt bestående, och även om någon skulle falla därifrån och synda, så står dock alltid en återgång dit öppen för oss, så att vi åter kan vinna herravälde över den gamla människan. Men med vatten behöver man icke mera begjuta oss; ty om man hundra gånger låte sig sänkas ned i vatten, så gives det dock icke mer än *ett* dop. Men dess verkan och betydelse fortfar och förbliver. Sålunda är boten ingenting annat än en återgång och ett nytt tillträde till dopet, så att man upprepar och övar det, som man förut begynt men sedan upphört med.”

”Därför skall var och en betrakta dopet såsom en daglig klädnad, vari han ständigt skall gå klädd, så att han alltid må befinnas leva i tron och dess frukter, underkuvande den gamla människan och tillväxande i den nya. Ty om vi vilja vara kristna, så måste vi flitigt öva det verk, i kraft av vilket vi äro kristna.

Om någon åter faller från dopet, så må han åter komma dit. Ty liksom Kristus, nådastolen, icke övergiver oss eller hindrar oss att på nytt komma till honom, även om vi synda, på samma sätt förbliva ock alla hans skatter och

gävor sig ständigt lika. Såsom vi nu en gång i dopet hava fått syndernas förlåtelse, så förbliver denna förlåtelse ännu dagligen hos oss, så länge vi leva, d.v.s. så länge vi dragas med den gamla människan.”

Gunnar Edwardsson

Troen på Guds eksistens

Fra Summary of Christian Doctrine - Edw.W.A.Koehler (oversatt av Ole Brandal)

Kunnskap om Gud

Den gudskunnskapen som vi har fra naturen og vår samvittighet, gir det resultatet at vi mennesker prøver å skape oss et visst forhold til Gud. Det er klart at vår gudskunnskap er ufullstendig og utilstrekkelig og derfor er det også klart at det gudsforholdet vi forsøker å lage oss, ikke er holdbart. Alle slike forsøk som vi gjør for å komme i et rett forhold til Gud, ligger alltid på lovens plan. Det ligger oss i kjøtt og blod at Gud må tilfredsstilles med våre gjerninger. Av den grunn er alle hedenske religioner, lovreligioner. Man forsøker å vinne gudenes yndest med sine offer og gjerninger. Her finnes det ikke unntak.

Hvilket omfang har da den naturlige gudskunnskapen?

Denne naturlige kunnskapen om Gud,rekker ikke lenger enn til å gi oss kunnskap om AT Gud finnes, og AT Gud må være stor, levende og mektig. Ja, også vis, god, hellig og rettferdig. Han befaler og lønner det gode og forbyr og straffer onde.

Så langt går altså denne naturlige kunnskapen. Den forteller oss AT Gud finnes, men gir ingen opplysninger om HVEM den eneste sanne Gud er. Det finnes ikke et eneste hedningefolk som ut fra denne iboende kunnskapen, vet at Gud er unik og ulik alt det vi kan tenke oss. Ingen vet at Gud er EN og dog

tre, treenig, og den som ikke vet det, kjenner ikke den levende Gud.

Når vi ut fra naturen alene, søker å avgjøre hvem Gud er, så blir resultatet alltid feil. Det blir alltid en avgud vi lager oss. Bibelen sier: "For alle folkenes guder er intet," dvs. avguder. Tross denne kunnskapen er og forblir hedningene i den situasjon som Ef. 2: 12 sier: " De er uten håp og uten Gud i verden" Dvs. uten den eneste sanne Gud.

Hva er så hensikten med den naturlige kunnskapen?

Ifølge Bibelen er det Gud som også står bak den naturlige gudskunnskapen, han har gitt oss den. Men hvorfor?

Jo, for å opprette ytre orden blant oss menneske. Til og med som hedning både kan og skal vi leve etter Guds skaperordning. Gud vil at vi skal danne familier og et borgelig samfunn, der ytre ro og orden rå.

Men denne kunnskapen har enda et formål.

Den skal drive oss til å søke og lete etter Gud,

få vite mer om ham,- hvem han er og hva hans vilje overfor oss er. Om dette leser vi i Apgj. 17:27. Det er Paulus som taler til hedningene på Areopagus: "Gud lot alle folkeslag av ett blod bo over hele jorderike, og satte dem faste tider og grenseskjell mellom deres bosteder, forat de skulle lete etter Gud, om de dog kunne føle og finne ham, enda han ikke er langt borte fra noen eneste av oss."

Vår samvittighet

er nettopp den instans som Gud henvender seg til, når han vil ha oss i tale. Den er tilknytningspunktet. Ikke slik at den fungerer fullkomment, men så mye at Gud kan nå oss med sin tale i loven.

Den naturlige kunnskapen er så viktig, at dersom vi forneker den, så står vi uten unnskyldning på dommens dag.